

การประชุม The Fifth Session of the Committee for the Review of the
Implementation of the Convention (CRIC5)

ณ ประเทศสาธารณรัฐอาร์เจนตินา

10-24 มีนาคม 2550

ผู้แทนไทย นาย อภิชาติ จงสกุล และนาย วรพงษ์ วรามิตร

เรื่องเดิม

คณะกรรมการทบทวนการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ (Committee for the Review of the Implementation of the Convention: CRIC) เกิดขึ้นจากมติที่ประชุมที่ 1 ของการประชุมรัฐภาคีครั้งที่ 5 (1/COP5)

คณะกรรมการฯ (CRIC Bureau) ประกอบด้วยประธาน 1 คน รองประธาน 4 คน และรองประธานคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ผู้รายงานการประชุม ทั้งประธานและรองประธานเลือกจากผู้แทนจากประเทศภาคีสมาชิก องค์ประชุม CRIC ได้แก่ผู้แทนประเทศภาคีสมาชิกและองค์กรภูมิภาคที่เป็นความร่วมมือกัน ในทางเศรษฐกิจ แต่องค์กรอื่น ๆ สามารถเข้าร่วมได้ในฐานะผู้สังเกตการณ์ และจะต้องไม่มีการคัดค้านจากหนึ่งในสามของประเทศสมาชิกทั้งหมด

การประชุมคณะกรรมการทบทวนการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ จะมีสมัยการประชุมทุกๆปี โดยจะมีสมัยการประชุมในระหว่างที่ไม่มีการประชุมรัฐภาคี และการประชุมในเวลาพร้อมๆกับการประชุมรัฐภาคี

สาระของการประชุมโดยรวมจะเป็นการทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินการ ความสำเร็จ ข้อปัญหา อุปสรรค ในทุกๆด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายในประเทศ หรือระหว่างประเทศกำลังพัฒนากับการสนับสนุนของประเทศที่พัฒนาแล้ว การดำเนินการโดยหน่วยงานภายใต้อนุสัญญาฯหรือองค์กรความร่วมมือต่างๆ ซึ่งอาจเป็นการทบทวนด้านการพัฒนาองค์กร และบุคลากร กลไกการดำเนินงาน การผลักดันกฎหมาย นโยบาย กฎระเบียบ แผนการดำเนินงาน การพัฒนาแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยี การเงิน ข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและประชาชน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติและความร่วมมือต่างๆให้มีประสิทธิภาพ ผลของการประชุมจะเป็นข้อเสนอแนะที่จะใช้เป็นข้อมูลเพื่อการนำไปรวบรวมจัดทำ ร่างข้อตกลง เพื่อพิจารณาในสมัยการประชุมพร้อมกับการประชุมรัฐภาคี

การประชุมพร้อมกับการประชุมรัฐภาคี มีเพื่อการทบทวนข้อเสนอแนะเนื่องจากการประชุมสมัยที่อยู่ในช่วงปีที่ไม่มีการประชุมรัฐภาคี รวมทั้งข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและร่างข้อตกลงเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมรัฐภาคีครั้งถัดไป เพื่อเป็นมติในการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประชุม

เพื่อทบทวนการดำเนินการต่างๆ ตามอนุสัญญาฯ การปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกิดจากการประชุมรัฐภาคี (COP) ที่ผ่านๆมา ของทั้งประเทศสมาชิกที่ได้รับผลกระทบที่นอกเหนือจากทวีปอาฟริกา และประเทศสมาชิกที่พัฒนาแล้ว อีกทั้งทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันที่จัดตั้งขึ้นภายใต้อนุสัญญาฯ หน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานความร่วมมือหลายฝ่ายและหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยผลของการประชุมจะเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาความร่วมมือ ตลอดจนจนถึงการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ เพื่อนำไปพิจารณารวบรวมเป็นข้อมูลในการ จัดทำเสนอร่างข้อตกลง ในสมัยการประชุมที่ขนานกับการประชุมรัฐภาคีครั้งที่ 8 ต่อไป

ผลของการประชุม

การประชุมคณะกรรมการทบทวนการปฏิบัติตามอนุสัญญาครั้งที่ ๓ รูปในส่วนที่ประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้องได้ 12 ข้อหลักดังนี้คือ

- (1) เรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาสังคม องค์กรไม่สังกัดภาครัฐและองค์กรชุมชน นั้นคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอให้รวมเกษตรกรไว้ในคณะกรรมการและการทำงานของอนุสัญญาฯ ด้วย
- (2) เรื่องกรอบหน่วยงานและกฎหมาย มีข้อเสนอ 3 ข้อ ได้แก่
 - ก) ให้สร้างความเข้มแข็งแก่กฎหมายและสถาบันเพื่อส่งเสริมการดำเนินการ การเกษตรอย่างยั่งยืน
 - ข) ให้ปรับปรุงสิทธิในเรื่องการถือครองที่ดิน ลดมาตรการที่บั่นทอนขวัญกำลังใจและส่งเสริมการลงทุน ดำเนินการตามอนุสัญญาฯ โดยใช้พระราชบัญญัติและระเบียบ และ
 - ค) ให้สร้างความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานผู้ประสานงานอนุสัญญาฯ มีอำนาจและทรัพยากรอย่างพอเพียงในการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการโครงการและการประสานงานระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- (3) เรื่องความเชื่อมโยงร่วมดำเนินการกับอนุสัญญาทางสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ นั้น คณะกรรมการฯ มีข้อเสนอ 4 ข้อ ได้แก่

ก) ให้มีการเชื่อมโยงร่วมดำเนินการกับทุกๆ สารที่เป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่รวมทั้งอนุสัญญาริโอ อนุสัญญาแรมซ่า และเอกสารยุทธศาสตร์การลดความยากจน

ข) เสนอให้ปรับระบบกลไกที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รู้ถึงศักยภาพของอนุสัญญาฯ ในการสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเชื่อมโยงกับความหลากหลายทางชีวภาพ การเก็บกักคาร์บอน และการป้องกันพื้นที่ชุ่มน้ำ

ค) ให้มีการพัฒนากรอบการ ปฏิบัติร่วมกันในระหว่าง อนุสัญญาริโอ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและงบประมาณ (ง) เสริมสร้างสมรรถนะด้านการร่วมดำเนินการทั้งในด้านระบบสถาบัน บุคลากร ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าคนจนในท้องถิ่นอยู่ในกระบวนการด้วย

(4) เรื่องมาตรการสำหรับการฟื้นฟูที่ดินที่เสื่อมโทรม ได้ให้ความสำคัญกับ 3 เรื่อง ได้แก่ พลังงานใหม่และพลังงานหมุนเวียน การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และระบบการเตือนภัย โดยที่แต่ละเรื่องคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอดังนี้คือ

ก) เรื่องพลังงานใหม่และพลังงานหมุนเวียน มีข้อเสนอ 3 ข้อ คือ

- ให้มีการส่งเสริมการพัฒนาพลังงานใหม่และพลังงานหมุนเวียนเช่น พลังงานชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อลดผลกระทบต่อไป

- ส่งเสริมการลงทุนของบริษัทเอกชนในแหล่งพลังงานใหม่และพลังงานหมุนเวียน
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยความร่วมมือระหว่างสาธารณะและเอกชน

ข) เรื่องการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน มีข้อเสนอ 2 ข้อสำคัญ ได้แก่

- ให้ความสำคัญแรกๆ แก่ นโยบายและกิจกรรมการป้องกันใน เรื่องการเกษตร ป่าไม้ สิทธิที่ดิน และการสนับสนุนการค้าสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมระบบสิทธิการถือครองที่ดินของชุมชนท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันดั้งเดิมและให้มีกฎหมายรองรับอีกทั้งให้ความสะดวกในการเข้าถึงทรัพยากรเงินเพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมของที่ดิน

ค) เรื่องระบบการเตือนภัย มี 2 ข้อเสนอแนะคือ

- ให้มีทรัพยากรเพื่อการก่อตั้งและขยายเครือข่ายสถานีโอากาศเพื่อการเตือนภัยในระดับอนุภูมิภาคและระดับภูมิภาคเพื่อการติดตามและพยากรณ์

- สร้างสภาพแวดล้อมทางนโยบายระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจทางการเมืองเพื่อการให้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการก่อตั้งระบบการติดตามและประเมินที่มีประสิทธิภาพในประเทศที่ได้รับผลกระทบ

(5) เรื่องการติดตามและประเมินความแห้งแล้งและการแปรสภาพเป็นทะเลทราย มีข้อเสนอ 2 ข้อ คือ

ก) ให้พิจารณาเครื่องมือเพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมของที่ดิน หลักและการวัดความรุนแรง ที่เกิดขึ้นในเขตรบบนิเวศต่างๆ เพื่อการแก้ไขที่เหมาะสม

ข) เร่งความพยายามของคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชนวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนแก่ประเทศที่ได้รับผลกระทบ

(6) การรายงานเรื่องแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค นั้น คณะกรรมการฯ เสนอให้สำนักงานเลขาธิการฯ สนับสนุนงบประมาณแก่สำนักงานผู้ประสานงานภูมิภาค

(7) การทบทวน ด้านทรัพยากรเงิน มีข้อเสนอดังนี้คือ

ก) เชิญให้ประเทศพัฒนาแล้วจัดให้ทรัพยากรเงินอย่างต่อเนื่องและคาดการณ์ได้

ข) เชิญให้กองทุนสิ่งแวดล้อมโลกให้ความสำคัญแก่เรื่องความเสื่อมโทรมของที่ดิน โดยมีเรื่องการแปรสภาพเป็นทะเลทรายและการการทำลายป่าเป็นพื้นฐาน และเชิญให้ประเทศผู้บริจาคและคณะกรรมการกองทุนเพิ่มงบประมาณในด้านนี้ในรอบการประชุมหน้า

ค) เชิญให้ประเทศที่ได้รับผลกระทบสนับสนุนงบประมาณสำหรับการพัฒนาชนบทและการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนอย่างสม่ำเสมอมากขึ้น

ง) กลไกการเงินโลกสมควรต้องแข่งขันยิ่งขึ้นในเรื่องการเคลื่อนย้ายทรัพยากรและให้ความเสมอภาคโดยยึดหลักพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

จ) กลไกการเงินโลกจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการเคลื่อนย้ายทรัพยากรตามภาระหน้าที่ที่ระบุในอนุสัญญาฯ และข้อตกลงจากการประชุมรัฐภาคี

ฉ) กลไกการเงินโลกจะต้องสามารถปฏิบัติให้เต็มบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นทั้งโบรกเกอร์และผู้เสริมสร้างสมรรถนะความสามารถ

ช) สมควรต้องมีกรขยายการบริจาคโดยความสมัครใจจากประเทศพัฒนาแล้วรวมทั้งหน่วยงานกองทุนความร่วมมือหลายฝ่ายและกองทุนไม่สังกัดรัฐบาล ผู้กระบวนกรของอนุสัญญาฯ

ซ) ประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกได้แนะนำให้ก่อตั้งกองทุนเฉพาะด้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายเพื่อสนองตอบความต้องการของประเทศในภูมิภาค

(8) เรื่องการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ได้มีข้อเสนอ 4 ข้อคือ

ก) เรียกร้องให้ประเทศพัฒนาแล้วปฏิบัติตามพันธกรณีและจัดให้เทคโนโลยีที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเหมาะสมอย่างพอเพียงแก่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน

ข) ก่อตั้งทางเลือกใหม่สำหรับการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการดำเนินการอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่เหมาะสมในประเทศกำลังพัฒนา

ค) จัดสรรบางส่วนของงบประมาณชาติเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี และ

ง) ให้ความสำคัญกับการปกป้องรักษา การใช้และพัฒนาความรู้ดั้งเดิมและการกระจายผลประโยชน์

(9) **เรื่องปรับปรุงการสื่อสารข้อมูลและรายงาน** มีข้อเสนอ 3 ข้อ ได้แก่

- ก) จัดให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลการเงินระหว่างรายงานผู้ให้กับประเทศที่ได้รับผลกระทบ
- ข) เรียกร้องให้คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอตัวชี้วัดที่ได้คิดสรรสำหรับการรายงานในครั้งต่อไปเพื่อการพัฒนารายงานงานของประเทศที่ได้รับผลกระทบ
- ค) เรียกร้องที่ประชุมรัฐภาคีให้พิจารณาออกแนวทางสำหรับเอกสารแนะนำการเขียนรายงานฉบับใหม่

(10) **ในการเสวนาเรื่อง การลงทุนในท้องถิ่นในบริบทของการต่อต้านความเสื่อมโทรมของที่ดินและการแปรสภาพเป็นทะเลทราย** ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย 2 ข้อ ได้แก่

ก) การบรรลุถึงความรู้สึกที่ประเทศมีส่วนเป็นเจ้าของ การจัดวางแนวทางร่วมกับการพัฒนาและความร่วมรับผิดชอบระหว่างประเทศที่ได้รับผลกระทบกับหุ้นส่วนการพัฒนา

ข) พิจารณาความเป็นไปได้ในเรื่องการขยายโอกาสของการมีรายได้ ในเรื่องเพศกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น การดำเนินกิจกรรมอุทยาน การบริการชุมชน การทำฟาร์มสัตว์ป่า การผลิตความหลากหลายทางชีวภาพดั้งเดิม และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

(11) **ในการทบทวนผลการดำเนินงานปีสากลการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย** คณะกรรมการฯ ได้มีข้อเสนอ 2 ข้อคือ

ก) สานต่อเพื่อส่งเสริมการเข้ามามีส่วนในทางการเมือง การเพิ่มความตระหนักเพื่อสร้างความร่วมมือของบรรดาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในบริบทของอนุสัญญาฯ

ข) จัดทำเอกสารและการสื่อสารอื่นๆ ในเรื่องความสำเร็จของการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายเพื่อผู้สนใจ

(12) **เรื่องรายงานของคณะทำงานระหว่างรัฐบาลในช่วงระหว่างไม่มีสมัยประชุม เรื่อง แผนยุทธศาสตร์สิบปี**

ในเรื่องนี้ คณะทำงาน ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการและรับฟังความเห็นจากประเทศสมาชิก และกำลังจะจัดประชุมคณะทำงานอีก 2 ครั้ง เพื่อสรุปและเสนอแผนฯ ต่อที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาในสมัยการประชุมครั้งที่ 8 ณ ประเทศ สเปนต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

เนื่องจากการประชุม ที่มีสาระและวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพของทุกภาคส่วน ของการดำเนินการต่อต้านความเสื่อมโทรมของที่ดิน การบรรเทาภัยแล้งและแก้ไขปัญหาคความยากจนของบรรดาประเทศสมาชิกร่วมกัน เป็นเวทีของการนำเสนอความรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ ของผู้มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย จากทั่วโลก จึงเป็นการเรียนรู้ ที่มีประโยชน์อย่างกว้างขวาง รอบด้าน ครอบคลุมทั้งระบบ เป็นการเรียนรู้ และการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ในการพัฒนางานไปพร้อมๆ กัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ให้เกิดความรอบคอบ ครอบคลุม และเท่าทันต่อความคิดและสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ได้อย่างดียิ่ง

การเข้าร่วมการประชุมข้างต้น นอกจากจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบที่กรมฯ ทำหน้าที่ในฐานะผู้แทนประเทศ ในการนำเสนอและรับทราบข้อคิดเห็น จากประสบการณ์ที่ประเทศต่างๆ ได้ดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ เพื่อการพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติต่างๆ แล้ว ยังเป็นโอกาสในการปูทางสร้างพันธมิตรและความร่วมมือทางด้านวิชาการและงบประมาณ ที่จะเอื้อให้การกิจการต่อต้านความเสื่อมโทรมของที่ดินในอนาคต มีความก้าวหน้าและเป็นที่ยู่อีกอย่างกว้างขวางในเวทีโลก เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศในการให้ความร่วมมือ

กับสังคมโลกในการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดิน เป็นโอกาสในการนำความทันสมัยทางความคิด และ พัฒนาการทางความคิดใหม่ๆของสังคมโลก มาประยุกต์ใช้ให้การดำเนินงานของกรมฯมีความทันสมัย ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว สมควรถ่ายทอดให้เป็นที่ทราบและเข้าใจทั่วกัน อีกทั้งร่วมประชุมเสวนา แสดงความคิดเห็น เพื่อให้การประยุกต์ใช้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่กรมฯ ประเทศชาติและ ประชาชน ต่อไป